

NÁZVOSLOVÍ LÉČIV

U léčiv se rozeznává název chemický, zkrácený název chemický, kódové označení, generický název, lékopisný název (latinský název), mezinárodní nechráněný název (INN) a obchodní název.

Chemický název - chemická nomenklatura - je soubor obecně platných pravidel Mezinárodní unie pro čistou a užitnou chemii (IUPAC).
- identifikuje látku po stránce chemické. K běžnému pojmenování léčiv pro svoji komplikovanost se nepoužívá. Uplatňuje se mezi specialisty v oblasti vývoje chemických látek a léčiv. Př. (mono) sodná sůl 5-ethyl-5-(1-methylbutyl)-2,4,6 (1H, 3H, 5H)-pyrimidintrioninu, což je sodná sůl pentobarbitalu.

Zkrácený chemický název - se používá častěji jako chemická charakteristika léčiva i v medicínské literatuře. Př. sodná sůl kyseliny 5 ethyl-5-(methylbutyl)barbitalu, což je sodná sůl pentobarbitalu.

Kódové označení léčiva se užívá jen po přechodnou dobu. Je to pracovní označení látky během výzkumu a vývoje léčiva. V případě úspěšného vývoje léčivé látky, zamění se následný kód za název generický, resp. za přidělený nechráněný název mezinárodní. Př. BAY 1470 = xylazin, VUFB - 6453 = metipranolol. Seznam kódů použitých jednotlivými výrobci uvádí publikace Merck Index¹.

Generický název - je mezinárodně používané označení látky, které umožňuje jednotnou terminologickou identifikaci látky kdekoli na světě. Je to zpravidla podstatně zkrácená odvozenina chemického názvu, popřípadě i jednoduchá forma názvu latinského. Jde o názvy použité v učebnicích farmakologie i jiných odborných textech.

Některé generické názvy byly přijaty SZO a doporučeny k obecnému používání. Takovéto názvy nejsou chráněny a mohou být používány libovolně farmaceutickými firmami. V takovém případě u HVLP je ke generickému názvu připojeno i jméno výrobce (ATROPIN BIOTIKA inj.) V současnosti se generický název volí tak, aby mohl být schválen také jako nechráněný název mezinárodní - INN. (Tím lze také vysvětlit běžné pokládání názvu generického a názvu nechráněného za totožné).

Generický název uvádí jako první pro danou látku její objevitel nebo výrobce (od toho odvozený pojem generika - nově zavedená léčiva, nová léčiva).

Lékopisný název = Latinský název - je hlavní název uvedený pro dané léčivo v lékopise příslušného státu a je v souladu s názvy schválenými SZO (WHO). Při předepisování léčiv formou lPL (magistráliter) se tyto tradiční latinské názvy jak oficiálních, tak neoficiálních léčiv dosud používají a to zpravidla v celistvu.

Mezinárodní nechráněné názvy (INN) - International Nonproprietary Names uděluje léčivu WHO (SZO) na základě určitých pravidel. Tyto názvy mají jednotnou funkci, používají se ve všech členských státech WHO, mají celosvětovou platnost. V současnosti patří mezi nejčastěji užívané názvy. Jsou relativně krátké a dostatečně výstižné. Jsou uváděny v neustále doplňovaném oficiálním seznamu WHO (SZO) - International Nonproprietary Names (INN) for pharmaceutical substances. (U soli uvádějí kationt v 2.ř. předstátého jména a aniont v nominativu (Natrii chloridum, Atropinii sulfas)..

Hlavní výhodou mezinárodních nechráněných názvů je jejich jednoduchost, jednoznačnost a hlavně jejich celosvětová platnost. Hlavní INN název je uváděn v latině. Často je schválený INN název totožný s názvem generickým.

Obchodní názvy - (výrobní názvy) hromadně vyráběných léčivých přípravků (HVLP), často nesprávně nazývané „speciality“ si výrobce volí sám (název výrobní, firemní). Tento název je zpravidla chráněný tj. registrovaný, označený nejčastěji indexem R v kroužku. Jde o chráněné názvy, které nesmí být použity jiným výrobcem. Pokud však výrobce užije pro označení svého přípravku název nechráněný (generický) nebo latinský název lékopisný, musí k němu připojit označení své firmy, která se tak stává součástí názvu příslušného HVLP. (Př. ANALEPTIN - PENTAZOL BIOTIKA inj.ad us.vei., ATROPIN BIOTIKA inj., PENTOBARBITAL VUAB inj.) V učebnicích farmakologie a v odborné literatuře jsou HVLP odlišeny typem písma (např. kurzívou, nebo velkými písmeny a u chráněných názvů) bývá připojen obyčejně horní index R: ATARALGIN^R, GASTROZEPIN^R atd.

(1) Léčivý se rozumějí léčivé látky nebo jejich směsi anebo léčivé přípravky, které jsou určeny k podání lidem nebo zvířatům, nejde-li o doplňkové látky.¹⁾

(2) Léčivým přípravkem se rozumí jakákoli látka nebo kombinace látek určená k léčení nebo předcházení nemoci u lidí nebo zvířat. Za léčivý přípravek se rovněž považuje jakákoli látka nebo kombinace látek, které lze podat lidem nebo zvířatům za účelem stanovení lékařské diagnózy nebo k obnově, úpravě či ovlivnění jejich fyziologických funkcí.

(3) Humánním léčivým přípravkem se rozumí léčivý přípravek, který je určen k podání lidem. Veterinárním léčivým přípravkem se rozumí léčivý přípravek, který je určen k podání zvířatům.

(4) Hromadně vyráběným léčivým přípravkem se rozumí jakýkoli léčivý přípravek v konečné podobě uváděný na trh pod zvláštním názvem a ve zvláštním obalu.

(5) Látkou se rozumí jakákoli látka, bez ohledu na její původ, který může být

- a) lidský, například lidská krev, její složky a přípravky z lidské krve,
- b) zvířecí, například mikroorganismy, celí živočichové, části orgánů, živočišné sekrety, toxiny, extrakty či přípravky z krve,
- c) rostlinný nebo chemický.

(6) Humánním imunologickým léčivým přípravkem se rozumí jakýkoli léčivý přípravek sestávající z vakcín, toxinů, sér nebo alergenových přípravků. Bližší vymezení vakcín, toxinů, sér a alergenových přípravků stanoví vyhláška.

(7) Veterinárním imunologickým léčivým přípravkem se rozumí jakýkoli veterinární léčivý přípravek podávaný zvířatům za účelem navození aktivní nebo pasivní imunity nebo k diagnostikování stavu imunity.

(8) Humánní autogenní vakcínou se rozumí léčivý přípravek připravený pro konkrétního pacienta z patogenů nebo antigenů získaných výhradně od tohoto pacienta.

(9) Veterinární autogenní vakcínou se rozumí inaktivovaný imunologický veterinární léčivý přípravek, který je vyrobený z patogenů a antigenů získaných ze zvířete nebo zvířat v chovu a který je použit pro léčbu zvířete nebo zvířat v tomto chovu ve stejné lokalitě.

(10) Homeopatickým přípravkem se rozumí jakýkoli přípravek zhotovený z přípravků, látek nebo směsí, nazývaných základní homeopatické látky, podle homeopatického výrobního postupu popsaného Evropským lékopisem^{2a)} nebo, není-li v něm uveden, některým lékopisem oficiálně používaným v současnosti v členských státech Společenství. Homeopatický přípravek může obsahovat více složek. Homeopatický přípravek se považuje za léčivý přípravek, i když nemá zcela vlastnosti léčivých přípravků a látky v něm obsažené nejsou vždy látkami s prokázaným léčivým účinkem.

(11) Radiofarmakem se rozumí jakýkoli léčivý přípravek, který, je-li připraven k použití, obsahuje jeden nebo více radionuklidů (radioaktivních izotopů) včleněných pro lékařský účel.

(12) Radionuklidovým generátorem se rozumí jakýkoli systém obsahující vázaný mateřský radionuklid, z něhož vzniká dceřinný radionuklid, který se odděluje elucí nebo jiným způsobem a používá se jako radiofarmakum nebo pro jeho přípravu. Kitem pro radiofarmaka se rozumí jakýkoli přípravek určený k rekonstituci nebo spojení s radionuklidem do konečného radiofarmaka, a to obvykle před jeho podáním. Radionuklidovým prekursorem se rozumí radionuklid vyrobený pro radioaktivní značení jiné látky před podáním.

(13) Krevním derivátem se rozumí průmyslově vyráběný léčivý přípravek pocházející z lidské krve nebo lidské plazmy; tyto léčivé přípravky zahrnují zejména albumin, koagulační faktory a imunoglobuliny lidského původu.

(14) Transfúzním přípravkem se rozumějí lidská krev a její složky a léčivý přípravek vyrobený z lidské krve nebo jejích složek, a to nejvýše od 10 dárců, určené k léčení nebo předcházení nemoci jednoho příjemce.

(15) Vyhrazeným léčivem se rozumí humánní léčivý přípravek, který se může podle rozhodnutí o registraci prodávat bez lékařského předpisu i mimo lékárny.

• (16) Premixem pro medikovaná krmiva (dále jen „medikovaný premix“) se rozumí jakýkoli veterinární léčivý přípravek podléhající registraci, který je určený k následné výrobě medikovaných krmiv.

• (17) Medikovaným krmivem se rozumí jakákoli směs medikovaného premixu nebo medikovaných premixů a krmiva nebo krmiv, která je určena pro uvedení do oběhu a ke zkrmení zvířatům bez dalšího zpracování nebo úpravy, vykazuje léčebné nebo preventivní vlastnosti nebo další vlastnosti léčivého přípravku v souladu s odstavcem 2 a je vyrobena a uváděna do oběhu v souladu s § 41j a 41k.

(18) Pomocnými látkami se rozumějí látky, které jsou v použitém množství bez vlastního léčebného účinku a

- a) umožňují nebo usnadňují výrobu, přípravu a uchovávání léčivých přípravků nebo jejich aplikaci,
- b) příznivě ovlivňují farmakokinetické vlastnosti léčivých látek obsažených v léčivých přípravcích.

(19) Šarží se rozumí množství výrobku vyrobené nebo připravené v jednom výrobním cyklu (postupu) anebo zhomogenizované během přípravy nebo výroby. Základním znakem šarže je stejnorodost všech jednotek výrobku tvořících danou šarži.

(20) Souhrnem údajů o přípravku se rozumí písemné shrnutí všech informací o léčivém přípravku, které jsou podstatné pro jeho správné používání a které jsou určeny buď zdravotnickým pracovníkům, jde-li o humánní léčivý přípravek, nebo veterinárním lékařům, jde-li o veterinární léčivý přípravek.

(21) Ochrannou lhůtou se rozumí období mezi posledním podáním veterinárního léčivého přípravku zvířatům za běžných podmínek používání příslušného přípravku a okamžikem, kdy lze od těchto zvířat získávat potraviny, aby bylo zajištěno, že tyto potraviny neobsahují zbytky farmakologicky aktivních látek v množství překračujícím maximální limity stanovené ve zvláštním právním předpisu,^{2b)}

(22) Nežádoucím účinkem léčivého přípravku se rozumí nepříznivá a nezamýšlená odezva na jeho podání, která se dostaví po dávce běžně užívané k profylaxi, léčení či určení diagnózy onemocnění nebo k obnově, úpravě či jinému ovlivnění fyziologických funkcí; v případě klinického hodnocení léčivých přípravků jde o nepříznivou a nezamýšlenou odezvu po podání jakékoli dávky.

(23) Nežádoucím účinkem, který se v souvislosti s veterinárním léčivým přípravkem vyskytl u člověka, se rozumí nežádoucí účinek, který je škodlivý a nezamýšlený a který se projeví u člověka po jeho vystavení veterinárnímu léčivému přípravku.

(24) Nežádoucí příhodou se rozumí jakákoli nepříznivá změna zdravotního stavu postihující pacienta nebo subjekt hodnocení, který je příjemcem léčivého přípravku, i když není známo, zda je v příčinném vztahu k léčbě tímto přípravkem.

- (25) Závažnou nežádoucí příhodou se rozumí taková nežádoucí příhoda, která má za následek smrt, ohroží život, vyžaduje hospitalizaci nebo prodloužení probíhající hospitalizace, má za následek trvalé či významné poškození zdraví či vznik pracovní neschopnosti, nebo se projeví jako vrozená anomálie či vrozená vada u potomků, a to bez ohledu na použitou dávku léčivého přípravku.
- (26) Závažným nežádoucím účinkem se rozumí takový nežádoucí účinek, který má za následek smrt, ohroží život, vyžaduje hospitalizaci nebo prodloužení probíhající hospitalizace, má za následek trvalé či významné poškození zdraví či vznik pracovní neschopnosti, nebo se projeví jako vrozená anomálie či vrozená vada u potomků.
- (27) Neočekávaným nežádoucím účinkem léčivého přípravku se rozumí takový nežádoucí účinek, jehož povaha, závažnost nebo důsledek jsou v rozporu s informacemi uvedenými v souhrnu údajů o přípravku u registrovaného léčivého přípravku nebo jsou v rozporu s dostupnými informacemi, například se souborem informací pro zkoušejícího u hodnoceného léčivého přípravku, který není registrován.
- (28) Poregistrační studií bezpečnosti se rozumí farmakoepidemiologická studie nebo klinické hodnocení prováděné v souladu s rozhodnutím o registraci a za účelem identifikace nebo kvantifikace bezpečnostního rizika ve vztahu k registrovanému léčivému přípravku.
- (29) Názvem léčivého přípravku se rozumí název daný léčivému přípravku, přičemž to může být buď smyšlený název nebo běžný či vědecký název ve spojení se značkou nebo názvem výrobce či držitele rozhodnutí o registraci; smyšlený název nesmí být zaměnitelný s běžným názvem.
- (30) Běžným názvem se rozumí mezinárodní nechráněný název doporučený Světovou zdravotnickou organizací nebo, v případě že takový mezinárodní nechráněný název neexistuje, obvyklý běžný název.
- (31) Silou léčivého přípravku se rozumí obsah léčivých látek vyjádřený kvantitativně vzhledem k jednotce dávky, objemu nebo hmotnosti podle lékové formy.
- (32) Vnitřním obalem se rozumí taková forma obalu, který je v bezprostředním kontaktu s léčivým přípravkem. Vnější obalem se rozumí obal, do kterého se vkládá vnitřní obal. Označením na obalu se rozumí informace uvedená na vnitřním nebo vnějším obalu. Náležitosti pro označování na obalech léčivých přípravků se řídí výhradně ustanovením § 7 písm. a) bod 2 tohoto zákona.
- (33) Příbalovou informací se rozumí přiložená písemná informace pro uživatele, která doprovází léčivý přípravek.
- (34) Léčivou látkou se rozumí jakákoli látka určená k tomu, aby byla součástí léčivého přípravku, která způsobuje jeho účinek; tento účinek je zpravidla farmakologický, imunologický nebo spočívá v ovlivnění metabolismu.

ADJEKTIVA

Adjektiva trojvýchodná I. a II. deklinace

(maskulina, feminina, neutra)

sg.: <u>-us</u> , (<u>-er</u>), <u>-a</u> , <u>-um</u>		pl. <u>-i</u> , <u>-ae</u> , <u>-a</u>	
aegrotus	nemocný	maximus	maximální
alius	jiný	minimus	minimální
adspersorius	zasýpací	obductus	obalený, potahovaný
adultus	dospělý	ophthalmicus	oční
amplus	široký	proprius	vlastní
amylaceus	škrobový	pulveratus	práškováný
compositus	složený	purificatus	čištěný
concentratus	koncentrovaný	purus	čistý
depuratus	čištěný	ruber	červěný
dilutus	ředěný	siccus	suchý
dividus	dělený	singulus	jednoduchý
fluidus	tekutý	spissus	hustý
fuscus	tmavý	subcutaneus	odkožní
gelatinosus	želatinový	suillus	vepřový (suus = vepř)
guttatorius	kapací	varius	různý
intravenosus	nitrožilní	vitreus	skleněný

Adjektiva dvojvýchodná III. deklinace

(maskulina + feminina, neutra)

m. f. n. sg.: <u>-is</u> , <u>-is</u> , <u>-e</u>		m. f. n. pl.: <u>-es</u> , <u>-es</u> , <u>-ia</u>	
aequalis	stejný	officinalis	oficinální (obsažený v lékopise)
enteralis	střevní	oralis	ústní
fortis	silný	originalis	originální
intradermalis	nitrokožní	parenteralis	parenterální
intramuscularis	nitrosvalový	rectalis	konečnickový
nasalis	nosní	tenuis	řidký
mollis	měkký	vaginalis	vaginální

Adjektiva jednovýchodná III. deklinace

(maskulina + feminina + neutra)

m. f. n. sg.: <u>-x</u> , <u>-ns</u>		m. f. n. pl.: <u>-es</u> , <u>-es</u> , <u>-ia</u>	
adiuvans	přídavný, doplňkový	enterosolvens	rozpuštějící se ve střevě
corrigen	upravující, korigující	infans	dětský (dítě)
constituens	zřizující, tvořící	laxans	projímavý, projímadlo
duplex	dvojitý	simplex	jednoduchý
emolliens, leniens	změkčující	solvens	rozpuštěný, rozpouštějící se

ČÍSLOVKY

V lékařských předpisech jsou užívány základní číslovky k vyjádření dávek léčivých a pomocných látek. Dávky jsou uvedeny arabskou číslicí a v některých případech musí být vypsány slovy do závorky, např. u omamných a psychotropních látek – př. „... 0,02 (miligrammata viginti)“. Základní číslovky se dále užívají k vyjádření počtu jednotek, balení, kapek atd.; počet se uvádí v předpisu vždy římskou číslicí a většinou vypisuje slovy do závorky – př. „Exp. orig. No. II (duas)“. Základní číslovky 1, 2, 3 a dále sta od 200 po 900 jsou sklonné a je nutno znát koncovky jejich latinských tvarů pro všechny rody v 1. a 4. pádě.

			<i>m.</i>	<i>f.</i>	<i>n.</i>	
1	I	1. p. 4. p.	<u>unus</u> <u>unum</u>	<u>una</u> <u>unam</u>	<u>unum</u> <u>unum</u>	(jen sg.)
2	II	1. p. 4. p.	<u>duo</u> <u>duos</u>	<u>duae</u> <u>duas</u>	<u>duo</u> <u>duo</u>	(jen pl.)
3	III	1. p. 4. p.	<u>tres</u> <u>tres</u>	<u>tres</u> <u>tres</u>	<u>tria</u> <u>tria</u>	(jen pl.)

4	IV	quattuor	70	LXX	septuaginta
5	V	quinque	80	LXXX	octoginta
6	VI	sex	90	XC	nonaginta
7	VII	septem	99	XCIX, IC	nonaginta novem
8	VIII	octo	100	C	centum
9	IX	novem	102	CII	centum duo
10	X	decem	200	CC	ducenti, ducentae, ducenta
11	XI	undecim	300	CCC	trecenti, -ae, -a
12	XII	duodecim	400	CD	quadringenti, -ae, -a
15	XV	quindecim	500	D	quingenti, -ae, -a
19	XIX	undeviginti	600	DC	sescenti, -ae, -a
20	XX	viginti	700	DCC	septingenti, -ae, -a
25	XXV	viginti quinque (quinque et viginti)	800	DCCC	octingenti, -ae, -a
28	XXVIII	duodetriginta (viginti octo)	900	CM	nongenti, -ae, -a
30	XXX	triginta	1000	M	mille
40	XL	quadraginta	1550	MDL	mille quingenti quinquaginta
50	L	quinquaginta	2000	MM	duo milia
60	LX	sexaginta	3000	MMM	tria milia

1 % una pars centesima
50 % quinquaginta centesimae
0 nullum(nic), zero

1/2 pars dimidia
1/3 pars tertia
1/4 pars quarta

bis dvakrát
ter třikrát
quater čtyřikrát

SLOVESA

Recepturní výrazy obsahují pouze několik málo imperativů a konjunktivů přítentu pasiva, které se používají v ustálených spojeních vyjadřujících pokyny pro přípravu nebo označení léčivého přípravku před vydáním nemocnému. Jsou obvykle uváděny ustálenou zkratkou (Př.: „M. f. ..., D. S.“).

Imperativ

sg. 2. os.	Recipe!	vezmi!	Expedi!	vydej!
	Da!	dej! vydej!	Misce!	smíchej!
	Adde!	přidej!	Signa!	označ!
	Cave!	chraň se, vyvaruj se!	Solve!	rozpusť!
	Divide!	rozděl!	Sterilisa!	sterilizuj!

Konjunktiv přítentu aktiva

sg. 3. os.	Fiat!	necht' (at') vznikne!
pl. 3. os.	Fiant!	necht' (at') vzniknou!

Konjunktiv přítentu pasiva

sg. 3. os.	<u>Detur</u>	necht' (at') je dán, -a, -o
	<u>Signetur</u>	necht' (at') je označen, -a, -o
	<u>Sterilisetur!</u>	necht' (at') je sterilizován, -a, -o
	<u>Repetatur!</u>	necht' (at') je opakován, -a, -o
pl. 3. os.	<u>Dentur</u>	necht' (at') jsou dáni, -y, -a
	<u>Signentur</u>	necht' (at') jsou označeni, -y, -a

PŘÍSLOVCE

statim	ihned
guttatim	po kapkách
cito	rychle

PŘEDLOŽKY

S akuzativem:

ad	do, k	per	přes, skrz, pomocí
ante	před	secundum	podle
intra	uvnitř, v		

S ablativem:

cum	s, se	sine	bez
e, ex	z, ze	sub	pod
pro	pro, za		

S akuzativem a ablativem:

in	do, na (co); v, na (čem)
sub	pod (co, čím)

PŘEKLAD DO LATINY

- Laktóza
- Sacharóza.....
- Prostá mast.....
- Prostý sirup.....
- Čištěná voda.....
- Oční voda.....
- Zásyp
- Smíchej ať vznikne prášek
- Smíchej ať vznikne zásyp (zasýpací prášek).....
- Smíchej ať vznikne tekutý zásyp.....
- Smíchej ať vznikne tekutina.....
- Smíchej ať vznikne roztok.....
- Smíchej ať vznikne suspenze.....
- Smíchej ať vznikne emulze.....
- Smíchej ať vznikne mast.....
- Smíchej ať vznikne oční mast.....
- Smíchej ať vznikne pasta.....
- Smíchej ať vznikne krém.....
- Smíchej ať vzniknou oční kapky.....
- Smíchej ať vzniknou ušní kapky.....
- Smíchej ať vzniknou nosní kapky.....
- Do krabičky.....
- Do zasýpací krabičky.....
- Do krabiček.....
- Do sáčku (váčku).....
- Do sáčků.....
- Do kelímku.....
- Do kelímků.....

- Do lahvičky.....
- Do lahviček.....
- Do lahvičky pro injekci.....
- Do hnědé lahvičky.....
- Do láhve.....
- Do hnědé láhve.....
- Do láhví.....
- Do želatinové tobolky.....
- Do želatinových tobolek.....
- Přidej kapátko.....
- Pod označení jed.....
- Pro lékaře.....
- Pro injekci.....
- Pro infuzi.....
- Voda pro (na) injekci.....
- K veterinárnímu použití.....
- Pro veterinární použití.....
- Pro svou praxi.....

RECEPTURNÍ VÝRAZY A ZKRATKY

Ad usum medici	Ad.us. med.	K potřebě lékaře
Ad usum meum	Ad us. meum	K mé potřebě
Ad usum proprium	Ad us. propr.	K vlastní potřebě
Ad usum internum	Ad us. int.	Pro vnitřní užití
Ad usum externum	Ad us. ext.	Pro vnější užití
Ad usum alium	Ad us. al.	Pro jiné upotřebení
Ad manus medici	Ad manus med.	Do rukou lékaře
Ad manus medici veterinarii	Ad manus med. vet.	Do rukou veterinárního lékaře
Ad capsulas gelatinosas	Ad caps. gelat.	Do želatinových tobolek
Ad vitrum guttatorium	Ad vitr. gutt.	Do kapací lahvičky
Ad lagenam amplam	Ad. lag. ampl.	Do láhve se širokým hrdlem
Ad vitrum amplum	Ad vitr. ampl.	Do lahvičky se širokým hrdlem
Ad lagenam fuscam	Ad lag. fusc.	Do tmavé láhve
Ad vitrum fuscum	Ad vitr.fusc.	Do tmavé lahvičky
Ad lagenam pro infusione	Ad lag. pro infus.	Do láhve pro infuzi
Ad vitrum pro iniectioe	Ad vitr. pro iniect.	Do lahvičky pro injekci
Ad ollam	Ad oll.	Do kelímku
Ad scatulam	Ad scat.	Do krabičky
Ad scatulam adpersoriam	Ad scat. adsper.	Do zasýpací krabičky
Pro medico	Pro med.	Pro lékaře
Medico		Lékaři
Pro praxi mea		Pro svou praxi
Pro adultis	Pro adult.	Pro dospělé
Pro infantibus	Pro infant.	Pro děti
Sub signo veneni !	Sub sign. ven. (S.s.v.)	Pod označením jed
Sine conservante	Sine conserv.	Bez konzervační přísady
Sine antibicrobico	Sine antimicr.	Bez antimikrobiální přísady
Suo nomine	Suo nom.	Svým názvem (označení léčivého přípravku
	S.n.	jeho názvem (lékopisným)

Cum formula	C.form. C.f.	S opisem receptu (celého složení)
Ana partes aequales	aa	stejnými díly, po stejných částech
Quantum satis	q. s.	kolik je třeba, kolik stačí
Unitas internationalis	u.i. , U.I.	mezinárodní jednotka
Expeditio originalis	Exp.orig.	originální balení
Tabuletta obducta	Tabul. (tabl.) obduct.	obalená tableta
Massa tabulettarum	Mass. tabul.	tabletová hmota
Massa pro suppositoriis	Mass. pro supp.	čípková hmota(základ)
Dentur tales doses	D. t. d. (D. tal.dos.)	Nechť jsou dány takové dávky
Divide in doses (aequales)	Div in dos.	Rozděl do (stejných) dávek
Periculum in mora		Nebezpečí z prodlení
Bis in die	b.i.d.	dvakrát denně
Ter in die	t.i.d.	třikrát denně
Quater in die	q.i.d.	čtyřikrát denně
Numerus (numero)	No.	Počet, číslo, (počtem)

Další výrazy používané v receptuře

Da tales doses No. IV (quattuor)D.t.dos. No. IV (quattuor) , (D.t.d.. No. IV (quattuor))

Dej takových dávek počtem (v počtu) 4.

Dentur tales doses No. IV.

Budiž dáno takových dávek počtem 4.

Divide in doses aequales No. V (quinque). Div. in dos. No.V (quinque),

Rozděl na (stejné) dávky počtem (v počtu) 5

Div.in dos. aeq. No. V (quinque)

Poznámka: výraz aequales (aeq.) se zpravidla v předpisu vypouští (pro lékárníka je zřejmé, že se jedná o rozdělení na stejné dávky)

Cacao olei quantum satis ut fiat suppositorium. Cacao ol. q.s. ut f.supp.

Dostatečné množství kakaového oleje, aby vznikl čípek.

Cacao olei quantum satis ut fiant suppositoria.

Dostatečné množství kakaového oleje, aby vznikly čípky.